

Kategori: []	Gyldig fra/til: 25.04.2026/25.04.2029
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Barne- og ungdomsklinikken/Nyføddintensiv	Versjon: 11.02
Godkjenner: Anne-Siri Fonneland	Prosedyre
Dok. ansvarlig: Merete Susan Olsen	Dok.id: D20682

Innholdsfortegnelse

1	Prosedyrens formål	1
2	Pasienter prosedyren gjelder for.....	1
3	Ansvar	1
4	Fremgangsmåte – Praktisk gjennomføring	1
4.1	Fremgangsmåte CMV- testing barn	2
4.2	Fremgangsmåte hørselstest	3
5	Definisjoner	3
6	Pasientinformasjon.....	3
7	Referanser	4
8	Vedlegg	4
9	Endringer siden forrige versjon	4

1 **Prosedyrens formål**

Det foreligger en nasjonal anbefaling for hørselsscreening av nyfødte, se helsedirektoratet: [Metoder for å gjennomføre hørselsscreening av nyfødte - Helsedirektoratet](#)

Alle nyfødte barn i Norge skal tilbys hørsels-screening. Begrunnelsen for hørsels-screening er at tidlig diagnostikk og intervensjon for moderat - alvorlig hørselstap i løpet av de 6 første levemånedene gir barnet mulighet til optimal stimulering av tale og språk, kognitiv funksjon og sosial og emosjonell utvikling

2 **Pasienter prosedyren gjelder for**

Denne prosedyren gjelder for innlagte barn på Nyfødtintensiv, HUS etter anbefaling i nasjonal veileder og utarbeid for helsepersonell ansatt på Nyfødtintensiv.

3 **Ansvar**

Helsepersonell ansvarlig for barnet har ansvar for å påse at hørsels-screening er utført før barnet utskrives fra sykehus. Dersom barnet overføres til barselavdelingen innen 48 timer, utføres hørselsscreening der.

Videre har personalet på Nyfødtintensiv ansvar for å påse at det tas CMV test av barnet når det ikke er mulig å utføre hørselstest innen anbefalt tidsramme (kap. 4.1). Sykepleiere og helsefagarbeidere ansatt på enheten som har fått opplæring har ansvar for å utføre hørselstesten.

Ved behov for audiologisk utredning og oppfølging ved hørsentralen er utskrivende lege ansvarlig for henvisning av barnet.

4 **Fremgangsmåte – Praktisk gjennomføring**

Anbefaling i Nyfødtveileder følges [9.13 Hørselsundersøkelser/hørselsscreening - Helsebiblioteket](#) og lokal praktisering [Forslag til protokoll for utredning og oppfølging av medfødt CMV \(cCMV\) infeksjon hos barn som ikke passerer eller lar seg teste med hørselsscreening i nyfødtperioden](#)

Det anbefalte metoden for hørselsscreening av friske nyfødte er ved automatisk transient fremkalte otoakustiske emisjoner (TEOAE). Denne metoden benyttes ved barselavdelingene.

For barn innlagt >48 timer på Nyfødtintensiv er det anbefalt å utføre **ABR**.

ABR utføres på Nyfødte >34 uker. Premature mindre enn 34 uker kan ha mer umodne hørselsbaner og metoden er ikke validert for denne gruppen.

Perinatale risikofaktorer for AN er:

- Premature < 32 uker/FV < 1500 g
- Hypotermibehandling pga. alvorlig fødselsasfyksi
- Minst én bilirubinverdi i blod > 500 mikromol/L
- Gjennomgått alvorlig hjerneblødning (IVH grad III–IV eller annen parenkymatøs hjerneblødning), cystisk PVL, hjerneinfarkt/slag.
- Cerebrale misdannelser
- Ototoksiske medikamenter (furosemid, aminoglykosider, glykopeptidantibiotika) brukt samtidig med alvorlig nyresvikt
- Medfødt infeksjon med CMV eller toxoplasmose
- Gjennomgått CNS infeksjon (meningitt/encefalitt)

Praktisk gjennomføring:

- Hørselsscreening skal utføres innen 7 (10 dager) dager etter fødsel.
- Barn >34 uker innlagt på Nyfødt Intensiv >48 timer skal testes med ABR.
- Dersom dette ikke er mulig, skal det utføres CMV spytt prøve, så tidlig som mulig og senes innen 10 dager (kap. 4.1).

4.1 Fremgangsmåte CMV- testing barn

- Fødsel ved GA < 26 + 0 uker eller FV < 1000 gram
- Spyttprøve CMV-PCR tas av barnet første leveuke for å utelukke medfødt infeksjon
- Sykepleier utfører dette uten spesiell forordning
- Bestilles i DIPS

Utstyr:

Spatel, virustransportmedium (VCM), pensel som følger med transportmediet

Medium til prøvetaking oppbevares i skap på skyllerom.

1. Med spatel trekkes kinnnet til side slik at pensel kan plasseres mellom kinn-slimhinne og gummen i overkjeven.
2. La penselen ligge i ro og sug spytt i ett minutt.
3. Plasser deretter penselen i virustransportmediet, brenn av penselskaftet og skru igjen korken.
4. Skriv ut prøvelapp fra dips
5. Prøven leveres umiddelbart mikrobiologisk avdeling via rørpost 222.

4.2 Fremgangsmåte hørselstest

Det betyr i praksis at alle barn innlagt på Nyfødt Intensiv som ikke overføres til barsel skal nå testes med ABR. Vi praktiserer

For optimale testforhold er det ønskelig at barnet sover eller hviler, og at forstyrrende støy i rommet reduseres.

Påse at barnet har fått utført godt nesestell i forveien for å unngå mulige forstyrelser.

Følg brukerveiledning for hørselscreen apparat Accu Screen, kort [Hørselsapparat Accu Screen - kort dok59428.pdf \(helse-bergen.no\)](#) eller lang [Hørselapparat Accu Screen - lang](#)

Det kan være vanskelig å få en godkjent hørselstest dersom barnet har sonde, oksygen på nesekateter, mye lyd fra nese/svelg, Cpap/HF behandling, suging på smukke, urolig barn – da dette kan forstyrre testen.

Merk: Det betyr nødvendigvis *ikke* at barnet har et hørselstap selv om første test ikke godkjennes. Test skal alltid gjentas før evt. henvisning til høressentralen

Dokumentasjon av testresultat

- Dokumenteres i Dips Arena: Den som utfører hørselstest skal dokumentere i dokument «Hørselstest HBE» – hvilken test som er utført og resultat.
- Legen dokumenterer i journal ved utreise resultat på hørselstest og evt. henvisninger.

Nyfødte med behov for audiografisk utredning og oppfølging ved Høressentralen:

- Barn som ikke ha passert ABR før utreise (etter minimum 2 forsøk)
- Barn hvor de ikke er mulig å få utført testing før utreise
- Barn som har økt risiko som å utvikle hørselstap senere, se veileder [Nyfødte med behov for audiologisk utredning og oppfølging - Helsedirektoratet](#)

5 Definisjoner

TEOAE: er akustisk energi produsert i det indre øret som måles i det ytre øre. Metoden gir ikke informasjon om de sentrale auditive nervebaner eller hørsel i bass sekvenser. Utføres med et apparat med en probe plassert i ytre øregang. Denne metoden tester den perifere hørsel.

ABR: Automatisert hjernestammeaudiometri er en direkte måling av respons på lyd fra cochlea, via hørselsnerve til hjernestamme, og gir et mål på både perifer og sentral hørsel. Metoden gir informasjon om hørsel i frekvensområdet 2-4 kHz. Testen ansees som godkjent når den passerer ved respons på 30-35 dB HL. Utføres med apparat med probe i ytre øregang samt elektroder plassert i barnets panne/kinn/bakhode.

6 Pasientinformasjon

Alle foreldre til nyfødte skal gis tilbud om å delta i nyfødtsscreening av hørsel.

Vi praktiserer muntlig informasjon til foreldre ifm. undersøkelsen og legger til grunn at foreldre har hørt om hørselsscreeningen før fødsel. Av praktiske grunner praktiserer avdelingen testing uten nødvendigvis å få godkjenning på forhånd Dersom foreldre motsetter seg undersøkelsen etter informasjon om årsak og praktisk gjennomføring, ber vi om foreldresamtale med lege. Foreldre har rett til å reservere seg mot screening, dette skal i tilfelle dokumenteres i barnets journal. Avdelingen sender beskjed om reservasjon til helsestasjon og høressentral.. Ved behov kan informasjonsskriv leveres til foreldre, se [Skj. 202 3641 - Hørselundersøkelse av nyfødte Skriv A5.indd \(helse-bergen.no\)](#)

7 Referanser

Interne referanser

[5.3.6.2.10.1.4-07](#)

[Forslag til protokoll for utredning og oppfølging av medfødt CMV \(cCMV\) infeksjon hos barn som ikke passerer eller lar seg teste med hørselsscreening i nyfødtp perioden](#)

[5.3.10-15](#)

[Hørselsscreening - informasjonsbrosjyre til foresatte](#)

[5.6.3.1-29](#)

[Hørselapparat Accu Screen - lang](#)

[5.6.3.1-30](#)

[Hørselsapparat Accu Screen - kort](#)

Eksterne referanser

[Nyfødte med behov for audiologisk utredning og oppfølging - Helsedirektoratet](#)

8 Vedlegg

9 Endringer siden forrige versjon

Anbefaling ift. type hørselstest som skal utføres på Nyfødt Intensiv.

Endret nedre grense for utføring av hørsel screening.

04.03.2026: Lagt inn fremgangsmåte CMV testing barn

25.4.26: lagt til link til oppdatert anbefaling i nyfødvtveiler samt ordlyd ifm. Foreldreinformasjon.